

EUROOPA KESKPANGA MÄÄRUS (EL) nr 1074/2013,

18. oktoober 2013,

statistikaaruandluse nõuete kohta postipankadele, mis võtavad vastu hoiuseid euroala residentidest mitterahaloomeasutustelt

(uuesti sõnastatud)

(EKP/2013/39)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artiklit 5,

võttes arvesse nõukogu 23. novembri 1998. aasta määrust (EÜ) nr 2533/98 statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 5 lõiget 1 ja artikli 6 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Keskpanga 14. juuni 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1027/2006 statistikaaruandluse nõuete kohta seoses postipankadega, mis võtavad vastu hoiuseid euroala residentidest mitterahaloomeasutustelt (EKP/2006/8) ⁽²⁾ tuleb oluliselt muuta, eelkõige võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 549/2013 Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta, ⁽³⁾ ning see tuleb selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) Määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 2 lõikes 1 sätestatakse, et EKP statistiliste andmete esitamise nõuete täitmiseks on Euroopa Keskpangal (EKP) õigus riikide keskpankade (RKPd) abiga koguda vaadeldavalt andmeid esitavalt üldkogumilt statistilist teavet Euroopa Keskpankade Süsteemi ülesannete täitmiseks vajalikul määral. Artikli 2 lõike 2 punkti b kohaselt hõlmab vaadeldav andmeid esitav üldkogum postipangad (*post office giro institution*), kui see on vajalik EKP statistikaaruandluse nõuete täitmiseks rahandus- ja finantsstatistika valdkonnas.
- (3) Postipankade andmete kogumise eesmärgiks on anda EKP-le piisavad statistilised andmed postipankade allsektori finantstegevuse kohta liikmesriikides, mille rahaühik on euro (edaspidi „euroala liikmesriigid”), mida käsitletakse ühtse majandusterritooriumina.

⁽¹⁾ EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8.

⁽²⁾ ELT L 184, 6.7.2006, lk 12.

⁽³⁾ ELT L 174, 26.6.2013, lk 1.

▼B

- (4) Vastavalt Euroopa Keskpanga 24. septembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1071/2013 rahaloomeasutuste sektori bilansi kohta (EKP/2013/33) ⁽¹⁾ artikli 3 lõikele 1 koosneb andmeid esitav üldkogum selle määruse tähenduses euroala liikmesriikides resideerivatest rahaloomeasutustest.
- (5) Euroala rahaagregaadid ja nende vastaskirjed on arvutatud peamiselt määruse (EL) nr 1071/2013 (EKP/2013/33) kohaselt kogutud rahaloomeasutuste bilansiandmete alusel. Samas ei hõlma euroala rahaagregaadid mitte ainult rahaloomeasutuste rahalisi kohustusi euroala residentidest mitterahaloomeasutuste (v.a keskvalitsused) ees, vaid ka keskvalitsuse rahalisi kohustusi euroala residentidest mitterahaloomeasutuste (v.a keskvalitsused) ees.
- (6) Mõnes euroala liikmesriigis ei kuulu postipangad vastavalt määrusega (EL) nr 549/2013 kehtestatud läbivaadatud Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemile (edaspidi „ESA 2010“) keskvalitsuse sektorisse ja nad ei ole seotud piiranguga võtta vastu hoiuseid ainult oma riigikassade nimel, vaid võivad võtta hoiuseid ka nende endi nimel.
- (7) Hoiuseid vastu võtvate postipankade tegevus on selles osas sarnane rahaloomeasutuste tegevusega. Mõlemat tüüpi asutuste suhtes peaksid seetõttu kehtima ühesugused statistikaaruandluse nõuded niivõrd, kui need nõuded on asjakohased nende äritegevuse suhtes.
- (8) On vaja tagada ühtlustatud kohtlemine ja kindlustada postipankade vastu võetud hoiuste statistilise teabe kättesaadavus.
- (9) Kohaldada tuleb konfidentsiaalse statistilise teabe kaitse ja kasutamise kohta nõukogu määruse (EÜ) nr 2533/98 artiklis 8 sätestatud standardeid.
- (10) Määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 7 lõike 1 kohaselt on EKP-l õigus kohaldada sanktsioone andmeesitajate suhtes, kes ei täida EKP määrustes või otsustes sätestatud statistikaaruandluse nõudeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „andmeesitajad ja resident“ esinevad tähenduses, mis on määratletud määruse (EÜ) nr 2533/98 artiklis 1;

⁽¹⁾ Vt käesoleva ELT lk 1.

▼B

- 2) „postipank” – postiasutus, mis kuulub sektorisse „kaupu ja mitte-finantsteenuseid tootvad ettevõtted” (ESA 2010 sektor 11) ja mis lisaks postiteenustele võtab vastu hoiuseid euroala residentidest mitterahaloomesutustelt eesmärgiga pakkuda oma hoiustajatele rahaülekandeteenuseid;
- 3) „asjaomane riigi keskpank” – selle euroala liikmesriigi keskpank, mille resident on vastav postipank.

*Artikkel 2***Tegelik andmeid esitav üldkogum**

1. Tegelik andmeid esitav üldkogum koosneb euroala liikmesriikide territooriumil asuvatest postipankadest.
2. EKP juhatus võib koostada ja pidada nimekirja postipankadest, kelles suhtes kohaldatakse käesolevat määrust. Riikide keskpangad ja EKP võimaldavad asjaomasele postipangale juurdepääsu nimekirjale ja selle ajakohastustele kohasel viisil, sealhulgas elektrooniliselt, interneti kaudu või paberandjal, kui asjaomane postipank seda taotleb. Nimekiri on lihtsalt teadmiseks, kuid EKP ei kohalda ühegi postipanga suhtes sanktsioone, kui viimane kättesaadav nimekiri oli ebaõige ja postipank ei täitnud statistikaaruandluse nõudeid, kuna tugines heauskselt ebaõigele nimekirjale.
3. Riikide keskpangad võivad teha erandeid käesoleva määruse alusel postipankade suhtes kohaldatavatest statistikaaruandluse nõuetest, kui nõutavat statistilist teavet kogutakse muudest kättesaadavatest allikatest. Riikide keskpangad kontrollivad selle tingimuse täitmist aegsasti, et iga aasta alguses saaks vajaduse korral teha erandeid või tühistada need kokkuleppel EKPga.

*Artikkel 3***Statistikaaruandluse nõuded**

1. Tegelik andmeid esitav üldkogum esitab asjaomasele riigi keskpangale igal kuul statistilise teabe, mis hõlmab nende bilansi kuulõpu-positioone.
2. Käesoleva määruse alusel nõutav statistiline teave hõlmab postipanga enda nimel toimuvat äritegevust ning on sätestatud I ja II lisas.
3. Käesoleva määruse alusel nõutav statistiline teave esitatakse andmete edastamist, täpsust, mõistete vastavust ja läbivaatamist käsitlevate miinimumnõuete kohaselt, mis on sätestatud III lisas.
4. Riikide keskpangad määravad ja rakendavad riigisiseseid nõudeid arvestades aruandluskorra, mida tegelik andmeid esitav üldkogum peab järgima. Riikide keskpangad tagavad, et see aruandluskord annab käesoleva määrusega nõutava statistilise teabe ja võimaldab kontrollida III lisas määratletud andmete edastamist, täpsust, mõistete vastavust ja läbivaatamist käsitlevate miinimumnõuete täitmist.

Artikkel 4

Ühinemised, jagunemised ja ümberkujundamised

Ühinemise, jagunemise või muu ümberkujundamise puhul, mis võib mõjutada andmeesitaja statistikakohustuste täitmist, teatab vastav andmeesitaja pärast sellise toimingu läbiviimise kavatsuse avalikustamist ja mõistliku aja jooksul enne selle toimumist asjaomasele riigi keskpangale käesolevas määruses sätestatud statistikaaruandluse nõuete täitmise kavandatava korra.

Artikkel 5

Tähtajalisus

Riikide keskpangad edastavad artikli 3 lõigete 1 ja 2 alusel esitatud statistilise teabe EKP-le andmetega hõlmatud kuule järgneva kuu 15. tööpäeva lõpuks. Riikide keskpangad otsustavad, millal nad peavad andmeesitajatelt andmed saama, et seda tähtaega järgida.

Artikkel 6

Statistikaaruandluse raamatupidamiseeskirjad

1. Arvestades lõigetes 2 ja 3 sätestatud, on käesolevale määrusele vastava aruandluse jaoks postipankade poolt järgitavad raamatupidamisreeglid need, millega rakendatakse riigis nõukogu 8. detsembri 1986. aasta direktiiv 86/635/EMÜ pankade ja muude finantsasutuste raamatupidamise ja konsolideeritud aastaaruannete kohta,⁽¹⁾ ja kõik muud kohaldatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid.

2. Hoiustega seonduvad kohustused ja laenud esitatakse nimiväärtuses kuu lõpu seisuga. Hoiustega seonduvate kohustuste ja laenude andmeid ei tasaarvestata mis tahes muu vara või kohustustega.

3. Kõik finantsvarad ja kohustused esitatakse statistikaaruannetes brutosummana, ilma et see piiraks euroala liikmesriikides kehtivate raamatupidamistavade ja tasaarvelduseeskirjade kohaldamist.

4. Riikide keskpangad võivad lubada proviseeritud laenude aruandlust, millest on maha arvatud eraldised, ja esitada aruannetes ostetud laenud soetamisel kokkulepitud hinnaga, kui vastavat aruandlusviisi kohaldatakse kõikidele residentidest andmeesitajatele.

Artikkel 7

Statistilise teabe kontrollimine ja kohustuslik kogumine

Riikide keskpangad kasutavad oma õigust kontrollida või kohustuslikus korras koguda teavet, mille andmeesitajad peavad esitama vastavalt käesolevale määrusele, ilma et see piiraks EKP õigust seda ise teha. Riikide keskpangad kasutavad seda õigust eelkõige siis, kui tegelikku andmeid esitavasse üldkogumisse kuuluv postipank ei täida III lisas määratletud andmete edastamise, täpsuse, mõistete vastavuse ja andmete parandamise miinimumnõudeid.

⁽¹⁾ EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1.

▼B

Artikkel 8

Aruandluse algus

Aruandlus algab kuuandmetega 2014. aasta detsembri kohta.

Artikkel 9

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 1027/2006 (EKP/2006/8) tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2015.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse kooskõlas vastavustabeliga lisas IV.

Artikkel 10

Lõppsätted

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2015.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

▼B

I LISA

STATISTIKAARUANDLUSE NÕUDED

▼C1

BILANSIKIRJED	Euroala																	
	RA-d	A. RiiGISSESed								B. RiiGIVALISED, euroala riigid								
		RA-d	Mitte-RA-d							RA-d	Mitte-RA-d							
			Valitsemissektor (S.13)		Teised residentidest sektorid						Valitsemissektor (S.13)		Teised residentidest sektorid					
	Keskvalitus (S.131)	Muu valitsemissektor	Kokku	Investeeringufondid, mis ei ole rahaturufondid (S.124)	Muud finantsvahendustehingud + varasid hoidvad finantsasutused ja laenuandjad (S.125+-S.126--S.127)	Kindlustusseltsid (S.128)	Pensiionifondid (S.129)	Mittefinantsettevõtte (S.11)	Kodumajapidamised + kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid (S.14+S.15)	Keskvalitus (S.131)	Muu valitsemissektor	Kokku	Investeeringufondid, mis ei ole rahaturufondid (S.124)	Muud finantsvahendustehingud + varasid hoidvad finantsasutused ja laenuandjad (S.125+-S.126--S.127)	Kindlustusseltsid (S.128)	Pensiionifondid (S.129)	Mittefinantsettevõtte (S.11)	Kodumajapidamised + kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid (S.14+S.15)
VARAD																		
1 Sularaha																		
1e sellest eurod																		
2 Laenud																		
kuni 1 aasta																		
üle 1 ja kuni 5 aastat																		
üle 5 aasta																		
3 Väärtuspaberid																		
3e Eurodes																		
kuni 1 aasta																		
üle 1 ja kuni 2 aastat																		
3x Välisvaluutas																		
kuni 1 aasta																		
üle 1 ja kuni 2 aastat																		
4 Rahaturufondide aktsiad/osakud																		
KOHUSTUSED																		
5 Hoised																		
5e Eurodes																		
5.1e Üleõhoised																		
5.2e Kokkulepitud tähtajaga																		
kuni 1 aasta																		
üle 1 aasta ja kuni 2 aastat																		
5.3e Lõpetatavad etteteatamisega																		
kuni 3 kuud (1)																		
5.4e Repotehingud																		
5x Välisvaluutades																		
5.1x Üleõhoised																		
5.2x Kokkulepitud tähtajaga																		
kuni 1 aasta																		
üle 1 aasta ja kuni 2 aastat																		
5.3x Lõpetatavad etteteatamisega																		
kuni 3 kuud (1)																		
5.4x Repod																		

(1) Sealhulgas mitteülekanntavad arveldushoised.

II LISA

STATISTIKAARUANDLUSE NÕUETEGA SEOTUD MÄÄRATLUSED

Statistiline konsolideerimine ühe riigi territooriumi piires

Postipangad konsolideerivad statistilistel eesmärkidel oma kõigi sama riigi territooriumil asuvate osakondade (registreeritud või peakontor ja/või filiaalid) tegevuse. Statistilistel eesmärkidel ei ole lubatud konsolideerida eri riike käsitlevaid statistilisi andmeid.

- a) Kui emaaettevõtja ja tema tütarettevõtjad on samas liikmesriigis asuvad postipangad, võib emaaettevõtja konsolideerida oma statistilistes aruannetes nende tütarettevõtjate tegevuse.
- b) Kui postipangal on filiaale, mis asuvad teiste euroala liikmesriikide territooriumil, peab konkreetses euroala liikmesriigis asuv registreeritud või peakontor käsitlema positsioone kõigi nende filiaalide suhtes nagu positsioone muude euroala liikmesriikide residentide suhtes. Samuti peab konkreetses euroala liikmesriigis asuv filiaal käsitlema oma positsioone teiste euroala liikmesriikide territooriumil asuvate registreeritud või peakontori või muude sama asutuse filiaalide suhtes nagu positsioone muude euroala liikmesriikide residentide suhtes.
- c) Kui postipangal on filiaale, mis asuvad väljaspool euroala liikmesriikide territooriumi, peab konkreetses euroala liikmesriigis asuv registreeritud või peakontor käsitlema positsioone kõigi nende filiaalide suhtes nagu positsioone välismaailma residentide suhtes. Samuti käsitleb konkreetses euroala liikmesriigis asuv filiaal oma positsioone väljaspool euroala liikmesriikide territooriumi asuvate registreeritud või peakontori või muude sama asutuse filiaalide suhtes nagu positsioone välismaailma residentide suhtes.

Sektorite määratlused

Sektorite klassifitseerimine põhineb ESA 2010 standardil. Euroala liikmesriikide territooriumil asuvad postipankadest tehingupooled määratletakse vastavalt nende riigisisesele klassifikatsioonile sektorite või asutuste kaupa kooskõlas EKP peetava statistilise nimekirjaga ning juhisega klientide statistilise liigituse kohta, mis on esitatud EKP käsiraamatus „Monetary financial institutions and markets statistics sector manual: Guidance for the statistical classification of customers”.

Tabel

Sektorite määratlused

Sektor	Määratlus
Rahaloomeasutused	RAad määruse (EL) nr 1071/2013 (EKP/2013/33) artikli 1 tähenduses. Sektor hõlmab RKPd, liidu õigusaktidega määratud krediidiasutused, rahaturufondid, muud finantsasutused, mille äritegevus seisneb üksustelt, mis ei ole rahaloomeasutused, hoiuste ja/või nende lähedaste asendajate vastuvõtmises ning vähemalt majanduslikus mõttes oma arvel ja nimel laenuandmises ja/või väärtpaberitesse investeerimises, ning e-raha asutused, kes e-raha emiteerides sisuliselt tegelevad finantsvahendusega.
Valitsemissektor	Valitsemissektor (S.13) koosneb institutsionaalsetest üksustest, mis on turuvälised tootjad, mille toodang on mõeldud individuaalseks ja kollektiivseks tarbimiseks, ning mida finantseeritakse kohustuslikest maksetest, mida teevad teistesse sektoritesse kuuluvad üksused, ja institutsionaalsetest üksustest, mille põhitegevuseks on rahvatulu ja rikkuse ümberjaotamine (ESA 2010, punktid 2.111–2.113).

▼ B

Sektor	Määratlus
Keskvalitsus (S.1311) (ESA 2010, punkt 2.114)	See allsektor hõlmab kõiki riigi administratiivseid üksusi ja teisi keskasutusi, mille pädevus ulatub tavaliselt üle kogu majandusterritooriumi, v.a riiklike sotsiaalkindlustusfondide juhtimine.
Osariigi/liidumaa valitsus	See allsektor (S.1312) koosneb avaliku halduse üksustest, mis on eraldiseisvad institutsionaalsed üksused ja viivad ellu mõningaid valitsemissektori funktsioone, v.a riiklike sotsiaalkindlustusfondide juhtimine, allpool keskvalitsuse tasandit ning ülevalpool kohaliku omavalitsuse tasandit (ESA 2010, punkt 2.115).
Kohalik omavalitsus	See allsektor (S.1313) hõlmab selliste avaliku halduse asutuste liike, mille pädevus laieneb ainult majandusterritooriumi kohalikule osale, v.a riiklike sotsiaalkindlustusfondide kohalikud asutused (ESA 2010, punkt 2.116).
Riiklikud sotsiaalkindlustusfondid	Sotsiaalkindlustusfondide allsektor (S.1314) hõlmab kesktasandi, osariigi/liidumaa ja kohalikke institutsionaalseid üksusi, mis tegelevad peamiselt sotsiaaltoetuste pakkumisega ja vastavad järgmisele kahele kriteeriumile: a) seaduse või muu õigusnormi kohaselt on teataval rahvastiku rühmal kohustus osaleda sotsiaalkindlustuse skeemis või maksta osamakseid ning b) valitsemissektor vastutab institutsiooni juhtimise eest, kehtestades või heaks kiites osamakseid ja sotsiaaltoetused sõltumatult oma rollist järelevalvet teostava organi või tööandjana (ESA 2010, punkt 2.117).
Investeeringufondid, mis ei ole rahaturufondid	Investeeringufondid, mis ei ole rahaturufondid, on määratletud määruse (EL) nr 1073/2013 (EKP/2013/38) (investeeringufondide varade ja kohustuste statistika kohta) artiklis 1. See allsektor hõlmab avatud investeeringufonde, v.a rahaturufonde, mis investeerivad finants- ja/või mittefinantsvaradesse, kui eesmärgiks on avalikkuselt kaasatud kapitali investeerimine.
Muud finantsvahendusettevõtted peale kindlustusseltside ja pensionifondide + finantsvahenduse abiettevõtted + varasid hoidvad finantsasutused ja laenuandjad	<p>Allsektor „Muud finantsvahendusettevõtted peale kindlustusseltside ja pensionifondide” (S.125) hõlmab kõiki finantsinstitutsioone ja kvaasikorporatiivseid finantsinstitutsioone, mis tegelevad peamiselt finantsvahendusega, võttes institutsionaalsete üksuste ees kohustusi muul kujul kui raha, hoiused, investeeringufondide aktsiad/osakud või seoses kindlustus-, pensioni- ja muude standardsete tagatisskeemidega (ESA 2010, punktid 2.86–2.94).</p> <p>Finantsvahenduse abiettevõtete allsektor (S.126) hõlmab kõiki finantsinstitutsioone ja kvaasikorporatiivseid finantsinstitutsioone, mis tegelevad peamiselt finantsvahendusega tihedalt seotud tegevusega, kuid mis ei ole ise finantsvahendajad. Sellesse allsektorisse kuuluvad ka peakontorid, mille kõik tütarettevõtjad või enamik neist on finantsinstitutsioonid (ESA 2010, punktid 2.95–2.97).</p> <p>Varasid hoidvate finantsasutuste ja laenuandjate allsektor (S.127) hõlmab kõiki finantsinstitutsioone ja kvaasikorporatiivseid finantsinstitutsioone, mis ei tegele finantsvahendusega ega osuta finantsabiteenuseid ning mille puhul enamiku nende vara või kohustustega ei kaubelda avatud turgudel. See allsektor hõlmab valdusettevõtteid, mis hoiavad tütarettevõtete grupi aktsiaid või osakuid kontrollitasemel ning mille peamine tegevus on omada gruppi, pakkumata mis tahes muid teenuseid ettevõtetele, milles vara hoitakse, st nad ei halda ega juhi teisi üksusi (ESA 2010, punktid 2.98–2.99).</p>
Kindlustusseltsid (ESA 2010, punktid 2.100–2.104)	Kindlustusseltside allsektor (S. 128) koosneb kõigist finantsinstitutsioonidest ja kvaasikorporatiivsetest finantsinstitutsioonidest, mille peamine tegevusala on finantsvahendus, mis tuleneb riskide koondamisest peamiselt otsekindlustuse või edasikindlustuse kujul (ESA 2010, punktid 2.100–2.104).

▼B

Sektor	Määratlus
Pensionifondid	Pensionifondide allsektor (S. 129) koosneb kõigist finantsinstitutsioonidest ja kvaasikorporatiivsetest finantsinstitutsioonidest, mille peamine tegevusala on finantsvahendus, mis tuleneb kindlustatud isikute sotsiaalsete riskide ja vajaduste koondamisest (sotsiaalkindlustus). Pensionifondid kui sotsiaalkindlustuskeemid pakuvad sissetulekut pensionile jäämisel ning sageli hüvitisi surma ja puude korral (ESA 2010, punktid 2.105–2.110).
Mittefinantsettevõtted	Mittefinantsettevõtete sektor (S.11) koosneb institutsionaalsetest üksustest, mis on iseseisvad juriidilised isikud ja turutootjad ning tegelevad peamiselt kaupade tootmise ja mittefinantsteenuste osutamisega. Sellesse sektorisse kuuluvad ka kvaasikorporatiivsed mittefinantsettevõtted (ESA 2010, punktid 2.45–2.54).
Kodumajapidamised + kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid	<p>Kodumajapidamiste sektor (S.14) hõlmab üksikisikuid või üksikisikute rühmasid kui tarbijaid ning kui ettevõtjaid, kes toodavad turukaupu ning osutavad mittefinants- ja finantsteenuseid (turutootjad), tingimusel et kaupade tootmise ja teenuste osutamisega ei tegele eraldiseisvad üksused, mida käsitatakse kvaasikorporatiivsete ettevõtetenä. Siia kuuluvad ka üksikisikud või üksikisikute rühmad, kes toodavad kaupu ja osutavad mittefinantsteenuseid vaid enda lõpptarbeks. Kodumajapidamiste sektor hõlmab füüsilisest isikust ettevõtjad ning ühingud, millel puudub juriidiline staatus (v.a need, mida käsitatakse kvaasikorporatiivsete ettevõtetenä) ja mis on turutootjad (ESA 2010, punktid 2.118–2.128).</p> <p>Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide sektor (S.15) koosneb kasumitaotluseta institutsioonidest, mis on eraldiseisvad juriidilised isikud, kes teenindavad kodumajapidamisi ning on turuvälised eratootjad. Nende peamised ressursid on kodumajapidamiste kui tarbijate vabatahtlikud rahalised või mitterahalised maksed, valitsemissektori tehtavad maksed ja omanditulu (ESA 2010, punktid 2.129–2.130).</p>

Instrumentide kategooriate määratlused

1. Tabelis on esitatud üksikasjalik standardne instrumentide kategooriate kirjeldus, mille RKPd võtavad üle riigisisesele kohaldatavate kategooriate jaoks käesoleva määruse kohaselt. Tabel ei ole üksikute finantsinstrumentide nimekiri ja kirjeldused ei ole ammendavad. Mõisted osutavad ESA 2010-le.
2. Algne tähtaeg tähendab finantsinstrumendi kindlaksmääratud kehtivusaega, enne mille möödumist ei saa seda instrumenti lõpetada (nt võlakirjad) või kui ennetähtaegse lõpetamisega kaasneb teatav sanktsioon (nt mõned hoiuse-liigid). Etteteatamisaeg on periood, mis algab kuupäeval, kui omanik teatab kavatsusest instrument lõpetada, ning lõpeb kuupäeval, mil omanikul on õigus see sularahasse konverteerida, ilma et tema suhtes rakendataks sanktsioone. Finantsinstrumente liigitatakse etteteatamisaja järgi ainult juhul, kui neil puudub kokkulepitud tähtaeg.
3. Finantsnõudeid saab eristada selle järgi, kas need on vabalt kaubeldavad või mitte. Nõue on vabalt kaubeldav, kui selle omandiõigus võib üleandmise või indossamendi või – tuletisinstrumentide puhul – tasaarvestuse teel täielikult ühelt üksuselt teisele üle minna. Kuigi iga finantsinstrumendiga on potentsiaalselt võimalik kaubelda, on vabalt kaubeldavad instrumendid ette nähtud kauplemiseks reguleeritud väärtpaberiturul või „börsiväliselt”, kuigi tegelik kauplemine ei ole vabalt kaubeldavuse vajalik tingimus.

Igakaise koondbilansi instrumentide kategooriate üksikasjalik kirjeldus

VARADE KATEGOORIAD

Kategooria	Peamiste omaduste kirjeldus
1. Sularaha	Ringluses olevad euro ja välisriikide pangatähed ja mündid, mida tavaliselt kasutatakse maksete tegemiseks

Kategooria	Peamiste omaduste kirjeldus
2. Laenud	<p>Finantsvarad, mis tekivad kui võlausaldajad laenavad vahendeid võlgnikele, mida ei tõendata dokumentidega või mida tõendavad mittekaubeldavad dokumendid. See kirje hõlmab ka andmeesitajate houseid.</p> <p>See kirje hõlmab:</p> <p>a) housed vastavalt määratlusele kohustuste kategoorias 5;</p> <p>b) lootusetud laenud, mida ei ole veel tagasi makstud või kustutatud</p> <p>Selliste laenude kogusumma, mille tagasimaksmine on hilinevad või mille tagasimaksmisvõimalused on osaliselt või täielikult takistatud vastavalt makseviivituse määratlusele määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 178;</p> <p>c) mittekaubeldavad võlaväärtpaberid</p> <p>Võlaväärtpaberid, mis ei ole vabalt kaubeldavad ja millega ei saa kaubelda järelturul;</p> <p>d) kaubeldavad laenud</p> <p>Laenud, mis on tegelikult muutunud vabalt kaubeldavaks, liigitatakse varade kirje „laenud” alla juhul, kui puuduvad tõendid nendega järelturul kauplemise kohta. Muul juhul tuleb need liigitada võlaväärtpaberiteks (kategooria 3);</p> <p>e) allutatud võlg hoiuste või laenude kujul</p> <p>Allutatud võlainstrumendid annavad emiteerinud asutuse vastu allutatud nõude, mida võib kasutada alles siis, kui kõik kõrgema järgu nõuded (nt hoised/laenud) on rahuldatud, andes neile mõne omakapitali omaduse. Statistilistel eesmärkidel kuulub allutatud võlg kategooriasse „laenud” või „võlaväärtpaberid” vastavalt asjaomase finantsinstrumendi laadile. Kui kogu postipankade allutatud võlg esitatakse ühe arvuna, tuleb see arv esitada varade kirjes „võlaväärtpaberid” sel põhjusel, et allutatud võlg esineb enamasti väärtpaberite, mitte laenude kujul;</p> <p>f) nõuded pöördrepotehingute alusel või väärtpaberite laen sularaha tagatisel</p> <p>Andmeesitajate poolt kindlaks määratud hinnaga (koos kohustusega osta samad või samalaadsed väärtpaberid teataval kuupäeval kindlaksmääratud hinna eest tagasi) müüdüd väärtpaberite eest saadud sularaha vastaskirje, või väärtpaberite laen sularaha tagatisel.</p> <p>Järgmist kirjet <i>ei</i> käsitata laenuna:</p> <p>usalduse alusel antud laenud</p> <p>Usalduse alusel antud laenud, st usalduslaenud on laenud, mis tehakse ühe osapoole nimel (edaspidi „usaldusisik”) kolmanda osapoole eest (edaspidi „soodustatud isik”). Statistilistel eesmärkidel ei kirjendata usalduse alusel antud laene usaldusisiku bilansis, kui rahaliste vahendite omamise riskid ja tulud jäävad soodustatud isikule. Omamise riskid ja tulud jäävad soodustatud isikule, kui: a) soodustatud isik võtab endale laenu krediidiriski, st usaldusisik vastutab ainult laenu administratiivse haldamise eest; või b) soodustatud isiku investeering on garanteeritud kaotuste vastu, kui usaldusisik peaks likvideerimisele minema, st usalduse alusel antav laen ei ole osa usaldusisiku varadest, mida võib pankroti korral jaotada.</p>
3. Võlaväärtpaberid	<p>Võlaväärtpaberid, mis on võlga tõendavad kaubeldavad finantsinstrumendid, millega tavaliselt järelturul vabalt kaubeldakse või mida võib turul tasaarvestada ning mis ei anna omanikule emiteeriva asutuse suhtes mingeid omandiõigusi.</p>

Kategooria	Peamiste omaduste kirjeldus
	<p>See kirje hõlmab:</p> <p>a) väärtpaberid, mille omanikul on tingimusteta õigus saada kindlaksmääratud või lepingus ettenähtud tasu kupongimaksете ja/või nimetatud kindla summata teataval kuupäeval või teatavatel kuupäevadel või alates emiteerimisel kindlaksmääratud kuupäevast;</p> <p>b) laenud, mis on muutunud reguleeritud turul kaubeldavaks, st kaubeldavad laenud, tingimusel et on olemas tõendid järelturul kauplemise kohta, sealhulgas turutegijate olemasolu ja finantsvara sagedase noteeringu kohta, nagu ostu-müügikursi vahe. Kui see ei ole nii, tuleb need liigitada varade kirje „laenud” alla (vt ka „kaubeldavad laenud” kategooria 2 alapunktis d);</p> <p>c) allutatud võlg võlakirjade kujul (vt ka kategooria 2 alapunktis e „allutatud võlg hoiuste või laenude kujul”).</p> <p>Väärtpaberid, mis on välja laenatud väärtpaberite laenuksandmise tehingu alusel või müüdü tagasiostu lepingu alusel, jäävad esialgse omaniku bilanssi (ja neid ei kajastata ajutise omaniku bilansis), kui pöördtehing on kindel kohustus, mitte ainult võimalus. Kui ajutine omandaja müüb saadud väärtpaberid, tuleb müük kajastada otsese väärtpaberitehinguna ja kanda ajutise omandaja bilanssi väärtpaberiportfelli negatiivse positsioonina.</p>
3a/3b Võlaväärtpaberid, mille algne tähtaeg on kuni üks aasta / üle ühe aasta ja kuni kaks aastat	<p>Need kirjed hõlmavad:</p> <p>a) kaubeldavad võlaväärtpaberid, mille algne tähtaeg on kuni üks aasta / üle ühe aasta ja kuni kaks aastat;</p> <p>b) laenud, mis on muutunud väärtpaberiturul kaubeldavaks, st kaubeldavad laenud, mis on liigitatud võlaväärtpaberiteks ja mille algne tähtaeg on kuni üks aasta / üle ühe aasta ja kuni kaks aastat;</p> <p>c) allutatud võlg võlaväärtpaberi kujul, mille algne tähtaeg on kuni üks aasta / üle ühe aasta ja kuni kaks aastat.</p>
4. Rahaturufondide aktsiad/osakud	See varade kirje hõlmab rahaturufondide aktsiaid / osakuid (vt määratlust määruse (EL) nr 1071/2013 (EKP/2013/33) I lisa 1. osa 2. jaos).

KOHUSTUSTE KATEGOORIAD

Kategooria	Peamiste omaduste kirjeldus
5. Hoiused	<p>Summad (hoiused või muud), mida andmeesitajad võlgnevad kreditoridele ning mis vastavad omadustele, mis on kirjeldatud määruse (EL) nr 1071/2013 (EKP/2013/33) I lisa 1. osa 2. jaos. Aruandluskava puhul jaotatakse see kategooria üleoõhoidusteks, kokkulepitud tähtajaga hoiusteks ja lõpetatavateks hoiusteks.</p> <p>a) Hoiused ja laenud</p> <p>„Hoiused” hõlmavad ka „laene” kui postipankade kohustusi. Põhimõtteliselt on laenud postipankadele laekunud summad, mis ei ole „hoiuste” kujul. ESA 2010 eristab „laene” ja „hoiuseid” algatava osapoole alusel, st kui see on laenuvõtja, on tegu laenuga, kui aga võlausaldaja, on tegu hoiusega. Aruandlusvormil ei tunnista „laene” eraldi kategooriana bilansi kohustuste poolel. Selle asemel tuleb võlad, mida peetakse „laenudeks”, liigitada eristamata kirjesse „hoiustega seonduvad kohustused”, kui neid ei esinda kaubeldavad instrumendid. See vastab eespool esitatud „hoiustega seonduvate kohustuste” määratlusele. Laenud postipankadele, mis on</p>

Kategooria	Peamiste omaduste kirjeldus
	<p>liigitatud kui „hoiustega seonduvad kohustused” tuleb liigendada vastavalt aruandluskava nõuetele alajaotustesse, st sektori, instrumendi, vääringu ja tähtjaga kaupa. Andmeesitajate saadud sündikaatlaenu kuuluvad käesolevasse kategooriasse.</p> <p>b) Mittekaubeldavad võlainstrumendid</p> <p>Andmeesitajate emiteeritud mittekaubeldavad võlainstrumendid liigitatakse üldiselt kirjesse „hoiustega seonduvad kohustused”. Andmeesitajate emiteeritud mittekaubeldavad instrumendid, mis hiljem muutuvad kaubeldavaks ja millega saab kaubelda järelturul, tuleks ümber liigitada „võlaväärtpaberiteks”.</p> <p>c) Tagatishoiused</p> <p>Tuletislepingute alusel tehtud tagatishoiused (tagatised) tuleks liigitada „hoiustega seonduvate kohustuste” hulka, kui nad esindavad postipankades deponeeritud sularahatagatist ja kui nad jäävad deponeerija omandiks ning makstakse lepingu lõppemisel deponeerijale tagasi. Põhimõtteliselt tuleks andmeesitaja saadud tagatised liigitada ainult „hoiustega seonduvateks kohustusteks” määral, mil postipangale edastatakse vahendeid, mis on vabalt kättesaadavad edasilaenamiseks; kui postipanga saadud tagatise osa tuleb edasi anda teisele tuletisturul osalejale, nt arvelduskajale, tuleks „hoiustega seonduvateks kohustusteks” liigitada põhimõtteliselt ainult postipanga käsutusse jääv osa. Kehtiva turutava keerukus võib muuta raskeks tegelikult tagasimakstavate tagatiste identifitseerimise, sest mitmesugust tüüpi tagatiseid ei eristata samale kontole, või postipangale edasilaenatavaid varasid andvate tagatiste identifitseerimise. Sellistel juhtudel võib need tagatised liigitada „muude kohustuste” või „hoiustega seonduvate kohustuste” alla.</p> <p>d) Sihtotstarbelised saldod</p> <p>Siseriikliku tava kohaselt liigitatakse „sihtotstarbelised saldod”, mis on seotud nt liisingilepingutega, kas hoiustega seonduvateks kohustusteks kirje „kokkulepitud tähtjaga hoiused” või kirje „etteteatamistähtjaga lõpetatavad hoiused” all vastavalt asjakohase lepingu tähtajale või sätetele.</p> <p>Järgmist kirjet ei käsitata hoiusena:</p> <p>usalduse alusel saadud varasid (hoiuseid) ei esitata postipanga statistilises bilansis (vt „Usalduse alusel antud laenud” kategoorias 2).</p>
5.1. Üleõhoid	<p>Hoiused, mis on sularahasse konverteeritavad ja/või mida on võimalik nõudmisel üle kanda pangatšekiga, panga maksekorraldusega, deebetkandega või samalaadsete vahendite abil ilma oluliste viivituste, piirangute või sanktsioonideta. See kirje hõlmab:</p> <p>a) saldod (intressi kandvad või mitte), mida on võimalik oluliste sanktsioonide või piiranguteta sularahasse konverteerida nõudmise korral kohe või nõude esitamisele järgneva tööpäeva lõpuks, kuid mis ei ole ülekantavad;</p> <p>b) saldod (intressi kandvad või mitte), mis esindavad ettemakstud summasid seoses „riistvarapõhise” või „tarkvarapõhise” e-rahaga, nt ettemaksekaardid;</p> <p>c) laenud, mis tuleb tagasi maksta laenu andmise päevale järgneva tööpäeva lõpuks.</p>
5.2. Kokkulepitud tähtajaga hoiused	<p>Mitteülekantavad hoiused, mida ei saa enne kokkulepitud tähtaega sularahasse konverteerida või mida saab enne kokkulepitud tähtaega sularahasse konverteerida ainult juhul, kui omaniku suhtes rakendatakse teatavaid sanktsioone. See kirje hõlmab ka riiklikult reguleeritavaid säästuhoiuseid, kui tähtajaga seotud kriteerium ei ole asjakohane;</p>

Kategooria	Peamiste omaduste kirjeldus
	<p>need tuleb liigitada tähtaja võõndisse „üle kaheaastase tähtajaga”. Automaatselt pike- nevad finantstooted tuleb liigitada varaseima tähtaja järgi. Kuigi kokkulepitud tähtajaga hoiustel võib olla võimalus varasemaks lõpetamiseks pärast etteteatamist või need võivad olla lõpetatavad teatavate sanktsioonidega, ei loeta neid omadusi liigitamise puhul asjakohaseks.</p>
<p>5.2a/5.2b. Hoiused kokkule- pitud tähtajaga kuni üks aasta / üle ühe aasta ning kuni kaks aastat</p>	<p>Siia kuulub iga tähtaja alajaotuses järgmine:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) hoiused kindlaksmääratud tähtajaga kuni üks aasta / üle ühe aasta ja kuni kaks aastat, mis ei ole ülekantavad ja mida ei saa enne kõnealuse tähtaja möödumist sularahasse konverteerida; b) hoiused kindlaksmääratud tähtajaga kuni üks aasta / üle ühe aasta ja kuni kaks aastat, mis ei ole ülekantavad, kuid mille võib etteteatamisel lõpetada enne kõnealuse tähtaja möödumist; pärast etteteatamist tuleks need hoiused liigitada 5.3a alla; c) hoiused kindlaksmääratud tähtajaga kuni üks aasta / üle ühe aasta ja kuni kaks aastat, mis ei ole ülekantavad, kuid mille võib nõudmise korral teatavate sanktsioonidega lõpetada; d) tagatismaksud, mis tehakse kuni ühe / ühe kuni kahe aasta jooksul lõpetatava tuletisinstrumenti lepingu alusel ja mis esindavad krediidiriskiga seoses antud sularahatagatist, kuid mis jäävad deponeerija omandisse ja makstakse talle lepingu lõpetamisel tagasi; e) laenud, mis on tõendatud kas mittekaubeldavate dokumentidega või ei ole dokumentidega tõendatud, algse tähtajaga kuni üks aasta / üle ühe aasta ja kuni kaks aastat; f) postipankade emiteeritud mittekaubeldavad võlakirjad, mille algne tähtaeg on kuni üks aasta / üle ühe aasta ja kuni kaks aastat; g) postipankade emiteeritud allutatud võlg hoiuste või laenude kujul, mille algne tähtaeg on kuni üks aasta / üle ühe aasta ja kuni kaks aastat.
<p>5.3. Etteteatamistähtajaga lõpetatavad hoiused</p>	<p>Mitteülekantavad hoiused, millel puudub kokkulepitud tähtaeg ning mida ei saa sularahasse konverteerida ilma etteteatamisajata, millele eelneval ajal ei ole võimalik neid sularahasse konverteerida või rakendatakse sel juhul sanktsioone. Need hõlmavad hoiuseid, mida võib küll olla õiguslikult võimalik nõudmise korral lõpetada, kuid mille lõpetamise korral kohaldatakse siseriikliku praktika kohaselt sanktsioone ja piiranguid (liigitatakse kuni kolmekuulise tähtaja võõndisse), ning investeringute kontosid, millel puudub etteteatamisaeg või kokkulepitud tähtaeg, kuid mille väljavõtmise suhtes kehtivad piirangud (liigitatakse tähtaja võõndisse „üle kolmekuulise tähtajaga”).</p>
<p>5.3a. Kuni kolmekuulise etteteatamistähtajaga lõpetatavad hoiused</p>	<p>See kirje hõlmab:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kindlaksmääratud tähtajata hoiused, mida saab välja võtta ainult kuni kolmekuulise etteteatamisajaga; kui hoiust on võimalik lõpetada enne kõnealust etteteatamisaega (või isegi nõudmise korral), kohaldatakse sanktsiooni; ja b) kindlaksmääratud tähtajaga hoiused, mis ei ole ülekantavad, kuid mille ennetähtaegselt lõpetamiseks on esitatud avaldus vähem kui kolme kuu jooksul. <p>Lisaks hõlmavad kuni kolmekuulise etteteatamistähtajaga lõpetatavad hoiused mitteülekantavaid arveldushoiuseid ja muud liiki jaehoiuseid, mida võib küll olla õiguslikult võimalik nõudmise korral lõpetada, kuid mille väljavõtmise korral kohaldatakse olulisi sanktsioone.</p>

III LISA

MIINIMUMNÕUDED, MIDA PEAB TÄITMA TEGELIK ANDMEID ESITAV ÜLDKOGUM

Euroopa Keskpanga (EKP) statistikaaruandluse nõuete täitmiseks peavad andmeesitajad täitma järgmisi miinimumnõudeid.

1. Edastamise miinimumnõuded:

- a) andmed tuleb edastada õigeaegselt ning järgides asjaomaste riikide keskpankade kehtestatud tähtaega;
- b) statistilised aruanded tuleb esitada sellises vormis ja vormingus, mis vastab asjaomase riigi keskpanga kehtestatud andmete esitamise tehnilistele nõuetele;
- c) andmeesitaja peab andma asjaomasele riigi keskpangale ühe või mitme kontaktisiku kontaktandmed;
- d) tuleb järgida asjaomastele riikide keskpankadele andmete edastamise tehnilisi nõudeid.

2. Täpsuse miinimumnõuded:

- a) statistiline teave peab olema õige: tagada tuleb lineaarne vastavus (nt varad ja kohustused peavad olema tasakaalus, vahesummad kokku peavad vastama lõppsummadele);
- b) andmeesitajad peavad suutma anda teavet arengute kohta, mis ilmnevad edastatud andmetest;
- c) statistiline teave peab olema täielik ning selles ei tohi olla pidevaid ega struktuurilisi lünki; olemasolevate andmelünkade kohta tuleb asjaomastele riikide keskpankadele esitada teade ja selgitus ning täita lüngad niipea kui võimalik;
- d) andmeesitajad peavad järgima proportsioone, ümardamise põhimõtteid ja kümnendkohti, mille asjaomane riigi keskpank on kehtestanud andmete tehniliseks edastamiseks.

3. Mõistete vastavuse miinimumnõuded:

- a) statistiline teave peab vastama käesolevas määruses esitatud määratlustele ja liigitustele;
- b) kui nendest mõistetest ja liigitustest on kõrvale kaldutud, peavad andmeesitajad korrapäraselt kontrollima kasutatud meetme ja käesolevas määruses sätestatud meetme vahelist erinevust ja selle mõõtmata;
- c) andmeesitajad peavad suutma selgitada katkestusi edastatud andmetes võrreldes varasemate perioodide andmetega.

4. Andmete parandamise miinimumnõuded:

tuleb järgida EKP ja asjaomase riigi keskpanga sätestatud andmete parandamise põhimõtteid ja korda. Korrapäraselt tehtavatest parandustest kõrvalekalduvatele parandustele tuleb lisada selgitus.

▼B*IV LISA***Vastavustabel**

Määrus (EÜ) nr 1027/2006 (EKP/2006/8)	Käesolev määrus
Artiklid 1–3	Artiklid 1–3
—	Artikkel 4
Artikkel 4	Artikkel 5
Artikkel 5	Artikkel 6
Artikkel 6	Artikkel 7
—	Artikkel 8
—	Artikkel 9
Artikkel 7	Artikkel 10
I lisa	I lisa